
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2011:13

Demokratiskt inflytande för unga

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2011:18 i vilken föreslås att kyrkomötet ska besluta om ändringar i kyrkoordningen så att ledamöterna i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse får delta i kyrkomötets överläggningar och framställa förslag samt genom motioner väcka ärenden i kyrkomötet. Utskottet föreslår avslag på motionen med hänvisning till att det också finns andra grupper som skulle kunna göra anspråk på att få delta i kyrkomötets arbete och att den process som redan pågår för att öka de ungas delaktighet inte bör föregripas. Utskottet menar vidare att förslaget inte är godtagbart då det medför att en person kan sitta i kyrkomötet både som vald ledamot och som deltagande representant för Svenska Kyrkans Unga.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:18.

Motionens förslag

Motion 2011:18 av P-O Flodström, Utökat demokratiskt inflytande för unga i Svenska kyrkan

1. Kyrkomötet beslutar att 11 kap. 1 § i kyrkoordningen ska ha följande lydelse:
Kyrkomötet består av tvåhundraftioen valda ledamöter.
I kyrkomötets arbete deltar också stiftens biskopar och *ledamöter i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse*.
2. Kyrkomötet beslutar att 11 kap. 9 § första och andra stycket i kyrkoordningen ska ha följande lydelse:
Stiftens biskopar och *ledamöter i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse* får delta i kyrkomötets överläggningar och framställa förslag. Ledamöterna i kyrkostyrelsen har rätt att närvara och delta i kyrkomötets överläggningar. De får delta i besluten bara om de är ledamöter av kyrkomötet.
3. Kyrkomötet beslutar att 11 kap. 10 § i kyrkoordningen ska ha följande lydelse:
Kyrkomötet ska besluta i ärenden som har väckts av
  1. Kyrkostyrelsen genom en skrivelse,
  2. en ledamot i kyrkomötet eller en biskop *eller en ledamot i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse* genom en egenhändigt underskriven motion,
  3. ett utskott inom dess beredningsområde genom ett betänkande, och
  4. revisorerna, om det gäller ett ärende som har samband med deras uppdrag.

Kyrkostyrelsen, ledamöter i kyrkomötet, biskopar och *ledamöter i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse* får väcka ärenden endast till årets första sammanträde.

Yttrande från andra utskott

Kyrkorättsutskottet har yttrat sig över motionen i Kr 2011:7y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Demokratiskt inflytande för unga i Svenska kyrkan

Kyrkomötet beslutade 2008 med anledning av motion 2008:87 att uppdra till kyrkostyrelsen att föreslå former för ungas delaktighet på den nationella nivån i Svenska kyrkan. I motionen föreslogs att riktlinjer för ett Ungas kyrkomöte skulle utarbetas och framläggas för kyrkomötet. Motionärerna menade att unga människor i allt för liten utsträckning blir invalda i kyrkomötet och att ungas ställning behöver stärkas, dels genom att fler ska ha möjlighet att påverka, dels genom att frågor som unga människor vill driva ges större dignitet. Genom ett Ungas kyrkomöte, antingen som en gren av kyrkomötet eller ett särskilt förmöte för ungdomsfrågor skulle detta ske, menade motionärerna. Slutligen anförde motionärerna att de också kan finnas sätt att organisera ett Ungas kyrkomöte så att unga människor kan föra fram de frågor som är angelägna för dem, och deras uppfattning tas på större allvar.

Kyrkorättsutskottet ansåg att frågeställningen var viktig men menade att förslaget var omöjligt att överblicka såväl organisatoriskt som ekonomiskt. Kyrkorättsutskottet (Kr 2008:6) föreslog därför att uppdra åt kyrkostyrelsen att till kyrkomötet 2010 föreslå former för ungas ökade delaktighet i Svenska kyrkan på nationell nivå t.ex. i anslutning till Kyrkomötet.

I KsSkr 2011:02, Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2010 skriver kyrkostyrelsen:

Kyrkomötet har med bifall till en motion beslutat att uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet 2010 föreslå former för ungas ökade delaktighet i Svenska kyrkan på nationell nivå t.ex. i anslutning till kyrkomötet.

Kyrkostyrelsen har mottagit en rapport om ungas ökade delaktighet på nationell nivå, som tagits fram i samverkan med Svenska kyrkans unga. Med anledning av rapporten har styrelsen vänt sig till presidiet för att initiera en diskussion med gruppledarna och presidiet om nomineringsgruppernas möjligheter att värva yngre ledamöter och mål för arbetet.

Kyrkostyrelsen har också beslutat att fråga Svenska kyrkans unga om de skulle kunna ge förslag på hur de i samverkan med andra ungdomsrörelser i Svenska kyrkan skulle kunna utforma De ungas kyrkomöte.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkostyrelsen har vid sitt sammanträde den 27–28 april 2011, § 52 behandlat en inom kyrkokansliet upprättad rapport om ungas ökade delaktighet på nationell nivå t.ex. i anslutning till kyrkomötet. Kyrkostyrelsen beslutade uppdra till generalsekreteraren att bereda ärendet ytterligare i enlighet med styrelsens överläggning.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:18.
--

I motionen föreslås att kyrkomötet ska besluta om ändringar i kyrkoordningen så att ledamöterna i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse får delta i kyrkomötets överläggningar och framställa förslag samt genom motioner väcka ärenden i kyrkomötet.

Utskottet konstaterar inledningsvis att Svenska Kyrkans Unga måste sägas ha en särställning som kyrkans barn- och ungdomsorganisation. Det är en organisation som i hög grad verkar inom församlingarna även om den formellt är fristående och det är också den bredaste barn- och ungdomsorganisationen med anknytning till Svenska kyrkan. Icke desto mindre finns det fler grupper, såväl barn- och ungdomsorganisationer som andra, som skulle kunna göra anspråk på att få delta i kyrkomötets arbete. Detta talar mot att bifalla motionen.

Utskottet menar vidare att förslaget inte är godtagbart då det medför att en person kan sitta i kyrkomötet både som vald ledamot och som deltagande representant för Svenska Kyrkans Unga. En sådan ordning skulle innebära ett betydande avsteg från allmänt vedertagna demokratiska principer.

Frågan om hur ungas deltagande i de demokratiska processerna i Svenska kyrkan kan öka är en stor och viktig fråga för kyrkan. Frågan har diskuterats intensivt i kyrkostyrelsen som också mottagit en rapport, som tagits fram i samverkan med Svenska Kyrkans Unga, om ungas ökade delaktighet på nationell nivå. Inom ramen för kyrkostyrelsens arbete bereds också uppdraget från 2009 års kyrkomöte om att utreda och återkomma till kyrkomötet med förslag på en paragraf om barnkonsekvensanalys att införas i kyrkoordningen samt att utarbeta ett arbetssätt som säkerställer att barnkonsekvensanalys görs inför beslut. Vidare har kyrkomötets presidium initierat en diskussion med gruppledarna om nomineringsgruppernas möjligheter att värva yngre ledamöter och målen för detta arbete. Enligt utskottets uppfattning bör inte denna process föregripas.

Med hänvisning till det sagda föreslår utskottet avslag på motionen.

Utskottet vill emellertid understryka att man bejakar synen att det är viktigt att barn och ungdomar ges plats i de demokratiska processerna i kyrkan och att det är nödvändigt att hitta modeller för hur detta kan ske. En sådan idé som diskuterats i utskottet är möjligheten att adjungera t.ex. ordföranden i Svenska Kyrkans Unga till kyrkostyrelsen. En annan att ge Svenska Kyrkans Ungas årsmöte en möjlighet att väcka förslag till kyrkomötet. Vidare har i utskottet diskuterats möjlighet att kalla in barn och unga som sakkunniga och även andra sätt att skapa dialog inom befintliga arbetsformer. Svenska Kyrkans Unga å sin sida har, som ett sätt att delta i debatten och lyfta fram sina åsikter, anordnat ett eget möte, De ungas kyrkomöte, där de besvarar motioner ur sitt perspektiv. Utskottet har med stort intresse tagit del av De ungas kyrkomötes svar på motion 2011:18.

Utskottet förutsätter att kyrkostyrelsen i den fortsatta processen för att öka de ungas delaktighet beaktar de synpunkter som utskottet här fört fram.

Uppsala den 29 september 2011

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Fredrik Nilsson Björner, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Marta Axner, Anton Härder, Anna Brandoné, Fredrik Upmark, Anders Björkman, Ingela Arheden, Ann-Britt Åsebol, Conny Tyrberg, Daniel Tisell, Per Lindberg, Sofia Särdaqvist, Irene Oskarsson, Susann Torgerson och Carin Åblad Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Aina Andersson, Micael Åsman, Sten-Arne Burman, Rolf Persson, Birgit Kullingsjö, Camilla Widepalm Heurén, Per Ingvarsson, Marika Markovits, Peder Fohlin, Christer Kax Sundberg och Celina Falk.

Biskoparna Erik Aurelius och Eva Brunne har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:7y

Utökat demokratiskt inflytande för unga i Svenska kyrkan

Till Organisationsutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över motion 2011:18.

I motionen föreslås att, utöver kyrkomötets ledamöter och stiftens biskopar, även ledamöter i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse ska delta i kyrkomötets arbete och dess överläggningar och ha rätt att framställa förslag. Vidare föreslås att en ledamot i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse ska ha rätt att väcka ett ärende genom en egenhändigt underskriven motion.

Kyrkomötets status regleras i kyrkoordningen. Där finns en demokratiskt grundad ordning för hur beslut fattas och hur dessa enligt 11 kap. 10 § föregås av att ärenden väckts. Detta kan ske på olika sätt; av kyrkostyrelsen genom en skrivelse, genom en motion från en ledamot eller biskop, av ett utskott genom ett betänkande eller av revisorerna när det gäller ett ärende som har samband med deras uppdrag.

Den rätt att delta i kyrkomötets arbete som stiftens biskopar har utgår från Svenska kyrkans episkopala struktur.

Utöver ovan nämnda ordning finns ingen organisation som har rätt eller möjlighet att delta i kyrkomötets arbete.

I motionen uttrycks den föreslagna representationen som "ledamöter i Svenska Kyrkans Ungas förbundsstyrelse". Hur stort antal ledamöter detta är framgår inte.

Kyrkorättsutskottet ser det ur kyrkorättslig synpunkt inte möjligt att med Svenska kyrkans nuvarande organisation tillstyrka förslaget.

Slutligen konstaterar Kyrkorättsutskottet att det i förslaget saknas datum för ikraftträdande.

Uppsala den 28 september 2011

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Margareta Andersson, ordförande

Bengt Stigner, sekreterare

Beslutande: Margareta Andersson, ordförande, Jerry Adbo, Vanja Björsson, Jan Erik Forsberg, Mari Lönnerblad, Anki Erdmann, Anna-Karin Westerlund, Mikael Härdig, Micael Dahlberg, Stig Göran Fransson, Anders Roos, Anders Linger, Vivianne Wetterling och Marie-Helena Dahlberg, och Helena Klahr Fast.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Christina Andersson, Maria Lagerman, Carola Björkman, Marja-Liisa Jernberg, Lena Lindström, Torkel Selin, Anna Malmqvist, Håkan Sunnliden och Hans Weichbrodt.

Biskop Jan-Olof Johansson har deltagit i utskottets överläggningar.